
Rok Jana Matejki w Zamku Królewskim w Warszawie

W 2023 roku przypada 185. rocznica urodzin i 130. rocznica śmierci Jana Matejki. Senat Rzeczypospolitej Polskiej, doceniając twórczość tego artysty oraz jego działalność publiczną i patriotyczną, przyjął 16 listopada 2022 r. uchwałę ustanawiającą rok 2023 rokiem Jana Matejki.

Jan Matejko konsekwentnie realizował misję artysty i prezentował postawę obywatelskiej służby narodowi. Jego celem było ukazanie w dziełach sztuki przyczyn upadku I Rzeczypospolitej oraz przypomnienie jej chlubnej przeszłości i dawnej potęgi. W ten sposób przekonywał Polaków żyjących pod zaborami o wartości ich kulturowego dziedzictwa i podtrzymywał dążenia do odzyskania niepodległości – napisano w uchwale Senatu.

W związku z powyższym, Zamek Królewski w Warszawie przygotował specjalny program, na który w najbliższym czasie składają się wydarzenia:

- Debata *Myśleć Matejką*

Termin: 11 stycznia 2023 r., godz. 17.00, Sala Senatorska, wstęp wolny, wejście przez Bramę Senatorską

Wiemy, jak wyglądali polscy królowie, wystarczy spojrzeć na polskie banknoty, nie mówiąc o szkolnych podręcznikach do historii. Podobnie jest z najważniejszymi wydarzeniami z historii Polski, jak choćby z naszymi wyobrażeniami hołdu pruskiego, sprzeciwu Tadeusza Rejtana, czy uchwalenia Konstytucji 3 maja. Nasza pamięć historyczna jest jak broszura utkana obrazami najważniejszych wydarzeń, których autorem jest Jan Matejko. To jego wizje wydarzeń historycznych oraz postaci na trwałe wryły się w zbiorową pamięć i tożsamość narodu polskiego.

Dlaczego patrzymy na historię oczyma Jana Matejki, jaki to ma wpływ na postrzeganie przez nas rzeczywistości – tej historycznej i tej dzisiejszej? Dlaczego Matejko, a nie na przykład Bacciarelli, zawładnął naszą powszechną wyobraźnią. Na te i inne pytania będziemy się starali znaleźć odpowiedź w trakcie debaty z udziałem: dr hab. Małgorzaty Litwinowicz-Drożdziel (Uniwersytet Warszawski), dr hab. Agnieszki Rosales-Rodriguez (Uniwersytet Warszawski, Muzeum Narodowe w Warszawie), dr hab. Karol Sanojca (Uniwersytet Wrocławski). Po spotkaniu zapraszamy na oprowadzenie po galerii malarstwa Jana Matejki.

Nauczyciele, którzy chcą uzyskać zaświadczenie o uczestnictwie w wydarzeniu, proszeni są o wypełnienie formularza

- Warsztaty dla nauczycieli *Matejko i Abakanowicz – realizm kontra metafora*

Bezpłatne warsztaty odbywają się w ramach programu edukacyjnego do wystawy Abakanowicz. Konfrontacje

Termin: 21 stycznia 2023 r., godz. 10.00

Zapisy prosimy przesyłać na adres: mprzytkowska@zamek-krolewski.pl

Uwaga! Ilość miejsc ograniczona. Zdjęcia z wydarzenia będą publikowane na naszych mediach społecznościowych.

- Film edukacyjny *Odkrywamy techniki malarskie. Jan Matejko*

Premiera 11 stycznia 2023 r.

Czwarty z serii film omawiający techniki malarskie i twórczość artysty związanego z Zamkiem Królewskim w Warszawie. Materiał przybliży najważniejsze fakty z życia Jana Matejki, jego warsztat malarski i artystyczne dokonania w kontekście epoki. Więcej uwagi poświęcono w szczególności czterem wielkoformatowym obrazom znajdującym się w zbiorach Zamku Królewskiego w Warszawie.

W serii *Odkrywamy techniki malarskie* do tej pory ukazały się:

Średniowieczne malarstwo temperowe: materiały i technika

Materiały i techniki plastyczne stosowane przez Jana Piotra Norblina

Świat Bellotta

Bellotto's World

- Lekcje muzealne dla szkół:

W PRACOWNI JANA MATEJKI / lekcja dla klasy II i III

Podczas lekcji uczniowie poznają życie Jana Matejki, proces tworzenia dzieła od szkicu do jego ukończenia. Tematy oglądanych obrazów są pretekstem do rozmowy o rozbiorach, Konstytucji 3 maja i innych wydarzeniach z historii Polski. Uczniowie uczą się, jak opisywać obraz, posługując się podstawową terminologią (kompozycja, plan, symetria, plama barwna itp.), oraz łączyć temat malarski z przedstawionymi wydarzeniami historycznymi. Rozumieją znaczenie malarstwa Matejki dla kultury polskiej. Cena 300 zł/ klasa. Zgłoszenia przez formularz.

Do zajęć przygotowano nową kartę pracy, którą na lekcji otrzyma każdy uczeń.

Lekcję można zamówić także w formie zajęć online. Koszt 180 zł/klasa. Na zgłoszeniu przy temacie prosimy o dopisek „zajęcia online”.

JAN MATEJKO MALUJE HISTORIĘ / lekcja dla klas IV - VIII

W zbiorach Zamku znajdują się cztery duże płótna historyczne Jana Matejki: *Stefan Batory pod Pskowem, Kazanie Skargi, Rejtan. Upadek Polski i Konstytucja 3 maja 1791 roku* oraz cykl *Dzieje cywilizacji w Polsce*. Wydarzenia uwiecznione na obrazach są pretekstem do rozmowy o dziejach Polski i ich interpretacji w sztuce. Pod kierunkiem prowadzącego uczniowie poznają życie i twórczość Jana Matejki oraz warsztat artystyczny malarza, uczą się posługiwać słowami: kostium, sztafaż, plan, rozpoznają cechy malarstwa historycznego, samodzielnie analizują i interpretują obraz w kontekście historycznym. Rozumieją metaforyczną kompozycję obrazów Jana Matejki i znaczenie jego malarstwa dla polskiej kultury. Cena 300 zł/ klasa. Zgłoszenia przez formularz.

Do zajęć przygotowano nową kartę pracy, którą na lekcji otrzyma każdy uczeń.

- Konkurs plastyczny *Zamek w dziecięcej wyobraźni. Tu mówi Matejko*

Konkurs skierowany jest do uczniów klas 1-3 i 4-6 szkół podstawowych. Do udziału w akcji zapraszamy szkoły, świetlice, biblioteki, domy kultury, ogniska plastyczne itp. instytucje na terenie całego kraju oraz poza granicami Polski.

Tegoroczna edycja konkursu poświęcona będzie dziełom Jana Matejki, które stanowią część zamkowej kolekcji. Mamy nadzieję, że obrazy *Stefan Batory pod Pskowem*, *Kazanie Skargi*, *Rejtan. Upadek Polski* oraz *Konstytucja 3 maja 1791 roku* będą ciekawym tematem dla prac plastycznych i krótkich form filmowych. Celem konkursu jest:

- upowszechnianie wiedzy o Zamku Królewskim, jak też wielu wydarzeniach oraz postaciach związanych z tym ważnym dla naszej kultury i historii miejscem
- rozbudzanie wyobraźni historycznej i kreatywności uczniów
- popularyzacja wiedzy o dziełach z zamkowej kolekcji, ważnych dla polskiej historii i kultury
- uczczenie roku Jana Matejki i upowszechnianie jego twórczości

Szczegóły konkursu

- Kurs malarstwa i rysunku *Śladami mistrza Matejki. Techniki kryjące. W oparciu o wystawę Miłość i obowiązek. Powstanie styczniowe.*

Termin kursu – 5, 12, 19, 26 stycznia i 2 lutego 2023 r.

Wstęp: karnety w cenie 200 zł /os., dostępne w kasie Zamku na miesiąc przed wydarzeniem.

Oferta skierowana do dorosłych, którzy chcą poznać tajniki warsztatu artysty i wykorzystać swój potencjał twórczy. Zapraszamy osoby zajmujące się malowaniem zawodowo lub hobbystycznie. Zapewniamy wspianą, twórczą atmosferę oraz naukę różnych technik malarskich. Kurs składa się z części teoretycznej, wprowadzającej do danego zagadnienia, i ćwiczeń praktycznych. Zajęcia prowadzi artysta plastyk Lech Żurkowski oraz kustosz Agnieszka Lichacz. Na zakończenie kursu uczestnicy otrzymują dyplomy.

Materiały filmowe związane z obrazami Jana Matejki:

Postacie *Konstytucji 3 maja 1791 roku*

Sekrety obrazu *Konstytucja 3 maja 1791 roku*

Konstytucja 3 maja 1791 roku – ożywione obrazy

Rejtan. Upadek Polski – ożywione obrazy

Konstytucja 3 maja 1791 roku – audiodeskrypcja

Rejtan. Upadek Polski – audiodeskrypcja

Source URL:

<https://zamek-krolewski.pl/strona/edukacja/1639-rok-jana-matejki-w-zamku-krolewskim-w-warszawie>